

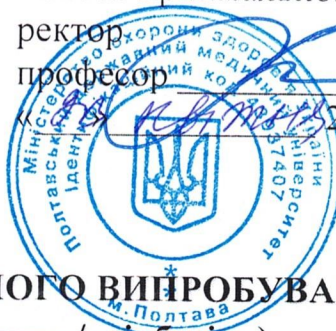
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,
ректор
професор

Вячеслав ЖДАН

2024 року

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
(вступного іспиту /співбесіди)
Педіатрія

для вступників до аспірантури
галузі знань 22 – Охорона здоров'я
за спеціальністю 228 – Педіатрія

Полтава – 2024

Програма вступного випробування з педіатрії для вступників до аспірантури галузі знань **22 – Охорона здоров'я** за спеціальністю 228 – Педіатрія
«*В*» квітня 2024 року – 19 с.

Розробники:

- І. П. Кайдашев – д.мед.н., професор, проректор закладу вищої освіти з наукової роботи;
- В.І. Похилько – д.мед.н., професор закладу вищої освіти кафедри педіатрії № 1 з пропедевтикою та неонатологією;
- Т.О. Крючко – д.мед.н., професор закладу вищої освіти, завідувач кафедри педіатрії № 2;
- С.М. Цвіренко – к.мед.н., доцент закладу вищої освіти, завідувач кафедри педіатрії № 1 з неонатологією;
- І.М. Несіна – к.мед.н., доцент закладу вищої освіти кафедри педіатрії №2.

1. Загальні положення

1.1. Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

1.2. Для вступу до аспірантури Полтавського державного медичного університету приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) з відповідної спеціальності і пройшли конкурсний відбір для зарахування за результатами вступних випробувань.

1.3. Вступні випробування складаються з вступних іспитів (співбесід) та презентації дослідницьких пропозицій і досягнень.

1.4. Вступний іспит (співбесіда) – форма вступного випробування, передбачена під час вступу на здобуття третього (освітньо-наукового рівня вищої освіти), що передбачає оцінювання знань, умінь та навичок вступника зі спеціальності, результати якого зараховуються до конкурсного бала вступника.

1.5. Вступний іспит/співбесіда зі спеціальності оцінюється предметною комісією Полтавського державного медичного університету по прийому вступних випробувань до аспірантури.

1.6. Вступний іспит/співбесіда зі спеціальності проводиться в усній формі.

1.7. Первинним обліковим документом щодо результатів вступного випробування є відомість вступного випробування.

2. Орієнтовна структура вступного іспиту / співбесіди зі спеціальності

2.1. Програма вступного іспиту/співбесіди укладається кафедрами, задіяними у підготовці докторів філософії, (відповідно до ОНП) у обсязі програми рівня вищої освіти магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста).

2.2. Вступний іспит/співбесіда проводиться в усній формі за екзаменаційними білетами, кожний з яких складається з чотирьох питань.

3. Критерії оцінювання

3.1. Ваговий коефіцієнт вступного іспиту/співбесіди зі спеціальності складає 0,3 (нормується одиницею).

3.2. Результати вступного іспиту/співбесіди зі спеціальності оцінюються за наступними критеріями:

- змістовне наповнення, логіка викладу матеріалу;
- вміння коректно, стисло, точно відповідати на запитання.

3.3. Остаточне оцінювання здійснює предметна комісія на основі виступу вступника і відповідей на запитання за 200-бальною шкалою:

№ питання	Кількість балів
1	0-50
2	0-50
3	0-50
4	0-50
Загалом	200

Розподіл балів за критеріями оцінювання зі спеціальності:

№ питання у білеті Бали	Питання 1	Питання 2	Питання 3	Питання 4
0-10,999	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми
11-20,999	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми
21-30,999	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження

	думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми	не менш ніж 60% знань з теми	не менш ніж 60% знань з теми	думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми
31-40,999	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми
41-50,999	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми

3.4. Вступник, який отримав незадовільну оцінку, не допускається до участі в конкурсному відборі.

4. Регламент відповіді та обговорення

4.1. Відповіді на запитання проводиться усно та/або письмово, для осіб з особливими освітніми потребами – у будь-якій зручній формі з використанням допоміжних засобів і ресурсів.

4.2. Тривалість виступу вступника не має перевищувати 10 хв.

4.3. Тривалість обговорення виступу членами предметної комісії не має перевищувати 5 хв.

Програма іспиту зі спеціальності «Педіатрія»

1. Поняття про гостру та хронічну внутрішньоутробну гіпоксію плода і асфіксію новонародженого. Етіологія гострої та хронічної гіпоксії плода і новонародженого. Патологічні функціональні та морфологічні зміни, які виникають при асфіксії.

2. Класифікація, особливості клінічних проявів залежно від ступеню тяжкості перенесеної гіпоксії. Застосування результатів лабораторно-інструментальних методів дослідження в якості діагностичних критеріїв перенесеної асфіксії, метаболічні зміни та порушення кислотно-основної рівноваги. Поняття про клітинний апоптоз при асфіксії.

3. Особливості первинної реанімації новонароджених згідно до сучасних протоколів лікування (визначення показань до надання допомоги дитині в пологовій залі, особливості реанімаційних заходів у передчасно народжених дітей). Принципи лікування асфіксії новонароджених.

4. Синдром дихальних розладів, основні патологічні стани, які зумовлюють його виникнення, клінічна оцінка дихальної недостатності у новонароджених.

5. Респіраторний дистрес-синдром: фактори ризику та патофізіологічні основи, класифікація, принципи діагностики та лікування.

6. Особливості та види сурфактант-замісної терапії у новонароджених, респіраторна підтримка та киснева терапія.

7. Ускладнення респіраторного дистрес-синдрому, респіраторної та оксигенотерапії: види синдрому витоку повітря, ателектази легень, легенева гіпертензія, поняття про бронхо-легеневу дисплазію та її види, ретинопатія передчасно народжених дітей.

8. Особливості клініки вроджених та набутих пневмоній у новонароджених, основні принципи діагностики та лікування. Синдром аспірації меконію: діагностика, невідкладна допомога, можливі наслідки.

9. Вроджені вади та аномалії розвитку бронхо-легеневої системи, принципи їх діагностики та лікування. Профілактика та прогноз.

10. Хвороби дітей раннього віку. Жовтяниці у новонароджених: обмін білірубіну в організмі новонародженої дитини, патогенетичні механізми виникнення жовтяниць, класифікація, основні принципи диференційної діагностики.

11. Кон'югаційна жовтяниця новонароджених: принципи діагностики, лікування, особливості догляду за передчасно народженою дитиною з жовтяницею.

12. Гемолітична хвороба новонародженого: фактори ризику, патогенез різних видів конфлікту, класифікація, принципи діагностики та лікування (фототерапія, замінне переливання крові, медикаменозне лікування, препарати, що впливають на обмін білірубіну).

13. Синдром холестазу новонароджених, жовтяниці з прямою гіпербілірубінемією, вроджені вади розвитку гепатобіліарної системи.

14. Жовтяниці при внутрішньоутробному інфікуванні (TORCH-інфекціях). Спадкові негемолітичні жовтяниці у новонароджених.

15. Організація грудного вигодовування у дитини з жовтяницею. Виписка зі стаціонару та спостереження за дитиною з жовтяницею на дільниці.

16. Оцінка фізичного і психомоторного розвитку дітей раннього віку. Сигмальні відхилення параметрів фізичного розвитку. Сучасні технології та методи оцінки розвитку психічних і моторних функцій, мовних навичок у дітей перших 3-х років життя. Методи вивчення захворюваності дітей. Вікові показники захворюваності дітей, її структура. Фактори, що сприяють захворюванню дітей. Групи ризику серед дитячого населення.

17. Дитяча смертність (рання неонатальна, неонатальна, постнеонатальна смертність). Перинатальна смертність. Мертвонароджуваність.

18. Вікові анатомо-фізіологічні особливості шлунково-кишкового тракту дітей раннього віку. Синдром зригування і блювоти, диференційна діагностика. Неінвазивні сучасні технології оцінки функціональних розладів травлення у дітей. Аномалії розвитку шлунково-кишкового тракту: вади розвитку ротоглотки, стравоходу, шлунку, тонкого кишечника (пілоростеноз, синдром Ледда) і товстого кишечника (хвороба Гіршпрунга, доліхосигма).

19. Синдром порушеного кишкового всмоктування: лактазна недостатність, целиакія, муковісцидоз, ексудативна ентеропатія та ін. Стандарти діагностики. Місце дієтотерапії при цих захворюваннях. Сучасні ферментозаміщуючі технології. Алгоритми базисного і супровідного лікування.

20. Харчова алергія, алергодерматози, атопічний дерматит. Нові технології і стандарти діагностики атопічних і алергічних захворювань. Стандарти діагностики та лікування.

21. Порушення мінерального обміну у дітей раннього віку: рахіт, спазмофілія, гіпервітаміноз D, остеопатії. Сучасні комп'ютерні технології, що використовуються для діагностики порушень фосфорно-кальцієвого обміну у дітей. Новітні методи терапевтичного впливу. Стандарти терапії. Залізодефіцитні анемії у дітей раннього віку.

22. Сучасні інноваційні технології, що використовуються для диференційної діагностики анемії. Стандарти обстеження і лікування. Дефіцит заліза, цинку, інших мікроелементів, вітамінів. Клінічні прояви в залежності від ступеню вираженості дефіциту мікронутрієнтів. Лабораторні тести, що

оцінюють забезпеченість мікроелементами і вітамінами, їх клінічне значення. Основні напрямки дієтотерапії та медикаментозного лікування. Наслідки перенесених дефіцитних станів.

23. Особливості перебігу захворювань органів дихання в ранньому дитинстві: пневмонії, ензимопатії і спадково обумовлені захворювання легенів, респіраторні алергози (бронхіоліт, обструктивний бронхіт, поліноз, алергічний риніт та ін.). Бронхіальна астма. Стандарти діагностики та терапії.

24. Захворювання серцево-судинної системи у дітей раннього віку. Вроджені вади серця. Кардіопатії з порушеннями ритму (вроджена пароксизмальна тахікардія, міокардити різної етіології, токсична кардіопатія, фіброеластоз). Нові технології, що застосовуються для діагностики і контролю за ефективністю лікування. Серцева і судинна недостатність.

25. Анатомо-фізіологічна і функціональна характеристика органів дихання в різні вікові періоди. Показники функції зовнішнього дихання. Тканинне дихання. Дихальна недостатність, види діагностики. Показання до бронхологічних методів дослідження.

26. Поняття мукоциліарного кліренсу і імунологічного захисту дихального тракту. Роль органів дихання в підтримці гомеостазу. Ателектаз. Емфізема. Набряк легенів. Бронхіальна обструкція. Інфаркт легені.

27. Хронічний тонзиліт, аденоїдит. Гострі респіраторні захворювання, круп. Гострий отит. Синусити. Бронхіт, бронхіоліт. Пневмонії у дітей. Класифікація, особливості діагностики та клінічного перебігу залежно від етіології збудника, наявності ускладнень.

28. Хронічні бронхолегеневі захворювання. Вади розвитку бронхів і легенів. Ураження легень при імунодефіцитних станах. Алергічний альвеоліт і дифузні легеневі фібрози. Муковісцидоз: клінічні форми і їх діагностика, стандарти обстеження і терапії, прогноз. Базисна терапія в залежності від форми муковісцидозу, можливості використання нанотехнологічних методів лікування; моніторинг стану. Показання до оперативного лікування хронічних захворювань органів дихання.

29. Туберкульоз. Періоди туберкульозної інфекції, основні форми туберкульозу первинного періоду (первинний комплекс, бронхоаденіт), дисемінований туберкульоз легень, особливо туберкульозу в підлітковому віці. Сучасні методи діагностики туберкульозу, стандарти терапії, прогноз в залежності від форми захворювання, віку дітей (підлітків), коморбідних станів.

30. Бронхіальна астма у дітей. Фактори ризику розвитку бронхіальної астми у дітей. Класифікація бронхіальної астми. Клінічна картина. Особливості протокольної терапії. Алергічний риніт. Полінози.

31. Сучасні стратегічні напрямки діагностики, терапії та профілактики алергічних захворювань. Специфічна імунотерапія при алергічних захворюваннях у дітей: стандарти терапії. Прогноз.

32. Алергодерматози у дітей, їх диференційна діагностика. Стандарти діагностики та лікування алергодерматозів. Рецидивуючий набряк Квінке - можливості імунологічного впливу.

33. Невідкладна терапія бронхіальної астми, анафілактичного шоку, алергічного набряку гортані. Профілактика алергічних реакцій і захворювань у дітей. Псевдоалергічні реакції.

34. Гематологічні методи дослідження. Клітинний склад кісткового мозку. Особливості показників периферичної крові у дітей різного віку. Система гемостазу (система згортання крові, протизсідні механізми). Патологія гемостазу.

35. Ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура. Тромбопатія. Гемофілія. Геморагічний васкуліт. Анемії у дітей. Спадкові та набуті гемолітичні анемії. Залізодефіцитні анемії. Гемоглобінопатії. Гіпо- і апластичні анемії. Стандарти діагностики та терапії.

36. Гемобластози. Гострий лімфобластний та мієлобластний лейкоз. Хронічний мієлолейкоз. Лімфогранулематоз. Лімфосаркома. Гістіоцитоз з клітин Лангерганса. Гостра променева хвороба. Лейкемоїдні реакції. Диференційна діагностика. Стандарти діагностики в різні періоди захворювання. Прогноз.

37. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові (ДВС-синдром). Головні етіопатогенетичні механізми. Сучасні можливості лікування і профілактики.

38. Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи в різні вікові періоди. Методи дослідження серцево-судинної системи у дітей. Вроджені вади серця. Класифікація, клініка, показання до хірургічного лікування. Ревматична лихоманка. Сучасні погляди на етіологію і патогенез ревматичних хвороб. Особливості перебігу, стандарти обстеження і терапії.

39. Набуті вади серця у дітей. Порушення ритму серця та провідності. Інфекційний (неревматичний) міокардит. Кардіоміопатії у дітей. Класифікація, клініка, діагностика, лікування. Синдром пролапсу мітрального клапана. Клініка, діагностика. Інфекційний ендокардит у дітей.

40. Ураження серця при окремих захворюваннях (бронхолегеневої системи, печінки, ЛОР-органів, спадкових хворобах і синдромах, системних захворюваннях сполучної тканини та ін.) Серцева недостатність у дітей. Артеріальна гіпертензія - первинна і вторинна. Дифузні хвороби сполучної тканини.

41. Анатомо-фізіологічні особливості органів травлення у дітей. Основні методи дослідження стравоходу, шлунку, кишечника і печінки у дітей. Інтрагастральна рН-метрія. Імпеданс-рН-моніторинг. Оцінка зовнішньої і внутрішньосекреторної функції підшлункової залози. Фекальні біомаркери. Еластографія. Біохімічні маркери фіброзу. Вади розвитку стравоходу, шлунка і кишечника. Тактика обстеження.

42. Кислотозалежні захворювання у дітей. Гастроезофагеальна рефлюксна хвороба. Функціональна диспепсія. Хронічний гастрит. Хронічний дуоденіт. Виразкова хвороба. Панкреатит. Етіологія, патогенез, клініка, лікування.

43. Функціональні розлади біліарного тракту у дітей. Хронічні гепатити у дітей. Тактика обстеження. Принципи терапії, план спостереження.

44. Запальні захворювання кишечника у дітей. Тактика обстеження. Принципи терапії, план спостереження. Виразковий коліт, хвороба Крона, синдром мальабсорбції.

45. Анатомо-фізіологічні особливості нирок у дітей. Методи дослідження функціонального стану нирок. Спадкові і вроджені захворювання нирок і сечовивідних шляхів. Спадковий нефрит. Синдром Альпорта. Амілоїдоз нирок. Вади розвитку нирок і сечовивідних шляхів. Спадкові тубулопатії.

46. Стандарти діагностики та лікування первинного і вторинного пієлонефриту, лікування. Гломерулонефрит, клініко-морфологічні варіанти. Новітні методи діагностики та терапевтичної дії. Прогноз.

47. Гостра ниркова недостатність. Показання до діалізу і трансплантації нирок. Цистит. Сечокам'яна хвороба. Гемолітико-уремічний синдром.

48. Основні клінічні прояви гіповітамінозу А, В1, В2, В6, В12, К, недостатність пантотенової і фолієвої кислот. Рахіт, вітамін D - резистентні форми рахіту. Гіпервітаміноз D. Порушення мінералізації скелета у дітей: фактори ризику, діагностика і профілактика.

49. Глікогенова хвороба. Хвороби накопичення. Мукополісахаридози. Типи фенілкетонурії, сучасні можливості дієтотерапії і фермент замісні технології.

50. Основні функції і зв'язок гормонів ендокринних залоз. Цукровий діабет, ознаки гіпо- та гіперглікемічної коми. Порушення статевого розвитку. Патологія гіпофіза. Гіпопаратиреоїдизм. Основні показання і принципи застосування кортикостероїдних препаратів у дітей.

51. Ожиріння у дітей, його причини та типи. Види і особливості клінічних проявів гіпер- і дисліпідемій в дитячому віці. Стандарти обстеження і терапії.

52. Первинні і вроджені імунодефіцитні стани у дітей. В-клітинні імунодефіцитні захворювання, їх клінічні прояви. Імунодефіцитні стани з переважним дефектом Т-клітинної ланки імунітету. Комбіновані

імунодефіцитні стани. Дефекти фагоцитозу. Методи діагностики та принципи терапії. Прогноз. Комплексна оцінка імунологічного статусу дитини.

53. Вікові особливості імунітету. Фактори гуморального і клітинного імунітету. Інфекційний процес і розвиток несприйнятливості. Передумови до специфічної імунізації. Основні методи лабораторної діагностики інфекційних хвороб: бактеріологічні, серологічні, вірусологічні. Оцінка результатів індивідуальних досліджень калу, крові, мокротиння, спинномозкової рідини, кісткового мозку.

54. Грип та його ускладнення. Парагрипозна, РС-вірусна, аденовірусна інфекції. Мікоплазменна інфекція. Герпетична інфекція у дітей. Пневмоцистоз. Хламідіоз. Кір. Скарлатина. Коклюш. Дифтерія. Епідемічний паротит. Вітряна віспа. Краснуха. Інфекційний мононуклеоз. Псевдотуберкульоз. Менінгококова інфекція.

55. Бактеріальні менінгіти. Туберкульозний менінгіт. Серозний менінгіт. Поліомієліт. Енцефаліти і енцефалічні реакції при інфекційних захворюваннях. Черевний тиф і паратифи. Сальмонельоз. Бактеріальна дизентерія. Ротавірусна діарея. Ієрсиніози. Амебна дизентерія та інші паразитарні діареї.

56. Принципи регідратаційної терапії при інфекційних хворобах у дітей. Розрахунок потреби в рідині та електролітах при різних ступенях ексикозу. Лікування первинного інфекційного токсикозу (нейротоксикозу).

57. Імунотерапія інфекційних хвороб. Імунопрофілактика дитячих інфекцій: календар щеплень, основні вакцинні препарати, організація щеплень, основні вакцинальні ускладнення.

58. Організація служби реанімації та інтенсивної терапії. Принципи реанімації при термінальних станах і клінічній смерті дитини. Реанімація новонароджених в пологовому будинку. Загальні принципи і методи корекції дихальної недостатності. Інтенсивна терапія при гострому порушенні кровообігу у дітей, включаючи екстрені заходи при гострій серцевої і гострій судинної недостатності.

59. Інтенсивна терапія при коматозних станах: діабетична кома, гіпоглікемічна кома, азотемічна кома (уремія), надниркова кома.

60. Інфузійна терапія при порушеннях водно-електролітного балансу і кислотно-лужного стану. Інтенсивна терапія при гострій нирковій недостатності. Інтенсивна терапія при гострих екзогенних інтоксикаціях (отруєннях).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна література.

1. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS

2. Анестезіологія та інтенсивна терапія.(четверте видання) /Ф.С. Глумчер, Л.П.Чепкій, Л.В.Новицька-Усенко та ін. /За ред. професора Ф.С. Глумчер. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 360 с.

3. Анестезіологія, інтенсивна терапія і реаніматологія. Навчальний посібник (ВНЗ I-III р.а) /А.А.Улько. – Медицина, 2018. – 256 с.

4. Глумчер Ф., Марушко Ю., Шеф Г. Невідкладні стани в педіатричній практиці. – Медицина, 2020. – 440 с.

5. Дитяча імунологія: підруч. для лікарів-інтернів, лікарів-курсантів вищ. мед. закл.(ф-тів) післядипломної освіти, а також для студ., викладачів вищ. мед. навч. закл.IV рівня акредитації /за ред. проф. Л.І. Чернишової, А.П. Волохи.-К.: Медицина, 2013.-719 с.

6. Ендокринологія /за ред.. Комісаренко Ю. І., Михальчишин Г.П. - – 5-те вид, оновл. та доповн. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 536 с.12

7. Інфекційні хвороби у дітей: підручник для студентів [Л.І.Чернишова, А.П.Волоха, А.В.Бондаренко та ін.; за ред. Л.І.Чернишової. — 3-є вид., перероблене та доповнене.-К. : ВСВ «Медицина», 2021. — 1072 с. + 6 с. кольор. вкл.

8. Інфекційні хвороби: підручник /В.М. Козько, Т.О.Соломенник, К.В. Юрко та ін. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 312 с.

9. Клінічне обстеження дитини : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів /О.В. Катілов [та ін.]. - 2-ге вид. - Вінниця : Нова кн., 2019. - 518 с. : табл., іл.

10. Неонатологія в 3 Томах. Підручник /За ред. Т.К. Знаменської, Ю.Г. Антипкін, М.Л. Аряєв та ін.] за ред Т.К. Знаменської. Львів: Видавець: Марченко Т.В. 2020.- 980 с.

11. Педіатрія: нац. підруч.: у 2 т. / Н.Г. Гойда, Р.О. Моїсеєнко, Л.І. Чернишова, Ф.І. Лапій, В.В. Бережний та ін.; за ред. В.В.Бережного; Асоц. педіатрів України МОЗ України. - К. : [б. в.], 2013 -Т. 1. - 2013. - 1037 с. : табл., іл.

12. Педіатрія: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / О. В. Тяжка [та ін.] ; за ред. О. В. Тяжкої ; Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця МОЗ України. - 5-те вид., випр. та допов., оновлене. - Вінниця: Нова кн., 2018. - 1150 с. : табл., іл.

13. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.1:Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія.- 155с.

14. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.2: Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога.- 312с.

15. Пропедевтична педіатрія: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / В.Г. Майданник, В.Г. Бурлай, О.З. Гнатейко [та ін.]; за ред. професора В.Г. Майданника. – Вінниця: Нова Книг, 2012. – 880с.

Додаткова література

1. Practical skills in pediatrics: common pediatric emergencies: e-handbook for the 6th year students of higher medical education institutions. Т.О. Kryuchko, Т.У. Kushnereva, О.У. Tkachenko, О.А. Poda, М.О. Melnyk. – Poltava, 2021.

2. Бронхіальна астма у дітей : навчальний посібник /В. Г. Майданник, О. І. Сміян, П. І. Січненко та ін. ; за ред.проф. В. Г. Майданника та проф. О. І. Сміяна. – Суми : Сумський державний університет, 2017. – 243 с.

3. Бронхолегенева дисплазія: неонатальний та постнеонатальний моніторинг : навчальний посібник / Г. С. Сенаторова, О. Л. Логвінова, В. Ф. Лапшин [та ін.] ; Харківський національний медичний університет. – Київ : Заславський О. Ю., 2015. – 241 с. : іл., табл.

4. Дитяча пульмонологія: Навчальний посібник /Л.Л.Цимбаліста, З.В. Вовк, Н.Я. Митник та ін. – 2е видання. –К.: ВСВ «Медицина», 2021. - 624 с.

5. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник з педіатрії. За редакцією Дудник В.М. – Вінниця. – 2 вид. «ТВОРИ», 2019. – 675с.

6. Діагностика, лікування та профілактика грипу /І.В.Дзюблик, С.Г. Вороненко, П.П. Мироненко, Н.О. Виноград. - Медкнига, 2021. – 190 с.

7. Кардіологія дитячого віку: навчальний посібник /ЮВ. Марушко, Т.В. Марушко, Н.М. Руденко, інші. /За редакцією Ю.В.Марушка, Т.В.Марушко– Київ-Хмельницький, 2018.-528 с.

8. Кислотозалежні захворювання у дітей /За редакцією професора Абатурова О.Є. /Абатуров О.Є., Герасименко О.М., Агафонова О.О. та ін.. – Навчальний посібник.- ПП Федорченко О.О. «Литограф»,-2013.-148 с.

9. Крючко Т.О., Абатуров А.Е. Альтернативні підходи до етіологічної терапії бактеріальних респіраторних інфекцій.- Дніпро: ЛІРА, 2020. – 196 с.

10. Леженко Г.О., Абатуров О.Є., Резніченко Ю.Г., Агафонова О.О., Пашкова О.Є., Герасименко О.М. Захворювання гіпофізарно-надниркової системи у дітей. - Запоріжжя, 2014.-288 с.
11. Навчально-методичний посібник «Гіперальдостеронізм у дітей» / Абатуров О.Є, Крючко Т.О., Нікуліна А.О., Бабич В.Л. за ред. О.Є.Абатурова. — Львів: видавництво «Магнолія 2006», 2022.- 120 с.
12. Навчально-методичний посібник «Фізикальні та інструментальні методи дослідження в дитячій кардіології» / Крючко Т.О., Танянська С.М., Коленко І.О., Кузьменко Н.В., Педченко Т.О. — Львів : Видавництво «Магнолія 2006», 2022. - 156 с.
13. Нефрологія: Національний підручник/ Л.А. Пиріг, Д.Д. Іванов, О.І. Таран (та ін.); за ред. академіка НАМН України, д.м.н., проф. кафедри нефрології та нирково-замісної терапії Пирога Л.А., д.м.н., проф., зав. кафедри нефрології та нирково-замісної терапії Д.Д. Іванова. — Донецьк: Видавець Заславський О.Ю., 2014. — 292 с.
14. Ожиріння та розлади харчової поведінки:діагностика, профілактика і терапія. Навчально-методичний посібник. /О.Є. Абатуров, Л.М.Юр'єва, В.І.Величко, Т.О.Крючко та ін.: за ред.. О.Є Абатурова і Л.М.Юр'євої. – Львів: Марченко Т.В., 2021.-268 с.
15. Педіатрія (гастроентерологія та патологія раннього віку): навч. посібник/ О.П.Волосовець, О.В. Зубаренко, С.П. Кривоустов. – Одеса: Друкарський дім, Друк Південь, 2017. – 264 с.
16. Сучасні підходи до вакцинопрофілактика інфекційних захворювань дітей та дорослих. Навчальний посібник для студентів 4, 6 курсів медичних факультетів, а також лікарів-інтернів, педіатрів, сімейних лікарів./ – Крючко Т.О., Дубинська Г.М., Коваль Т.І., Ткаченко О.Я – Львів: «Магнолія 2006», 2020.-108 с.
17. Навчально-методичний посібник «Сучасні підходи до вакцинопрофілактика інфекційних захворювань дітей та дорослих. Крючко ТО, Коваль ТІ, Марченко ОГ, Ткаченко ОЯ. Друге доповнене видання навчально-методичного посібника для студентів 4, 6 курсів медичних факультетів, а також лікарів-інтернів, педіатрів, сімейних лікарів. Львів: «Магнолія 2006»; 2023. 160 с.
18. Харчування дітей раннього віку: теорія і практика /Нянковський С., Добрянський Д., Марушко Ю., Івахненко О., Шадрін О. /Навчальний посібник.- Львів: Ліга-Прес, 2009.- 288 с.
19. Диференційна діагностика найбільш поширених гастроентерологічних захворювань у дітей: навчальний посібник / Т.О. Крючко, І.М. Несіна, О.А. Пода, Л.М. Бубир, В.В. Щербак /за ред.Крючко Т.О..- Львів:Видавництво «Магнолія 2006», 2024.- 262 с.: іл.

Інформаційні ресурси

1. <http://pedinfo.wustl.edu>
2. <http://www.nlm.nih.gov>
3. <http://www.nbuu.gov.ua/portal/>
4. <http://www.scirus.com>
5. <http://www.freepatentsonline.com/>
6. <http://www.freepatentsonline.com/>
7. <http://www.e-catalog.name/ua.html>
8. <http://library.ukrpatent.org/>
9. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/sites/gquery>
10. <http://sips.gov.ua/ua/adrbd.html>
11. <http://worldwide.espacenet.com/>
12. <http://springerlink.com/home/main.mpx>
13. <http://www.sdip.gov.ua/ua/systems.html>
14. <http://irbis-nbuu.gov.ua/cgi-bin/irbis>
15. www.z-l.com.ua
16. www.medcom
17. www.pubmed
18. <http://www.twirpx.com/files/medicine/pediatrics>

Програма затверджена на засіданні
приймальної комісії

від 26 » квітень 2024 року, протокол № 7